

Kalatalouden toimialakatsaus vuonna 2012

Simo Tikakoski, Heidi Pokki ja Jari Setälä

RIISTA - JA KALATALOUS
TUTKIMUKSIA JA SELVITYKSIÄ

9/2012

RIISTA- JA KALATALOUS

TUTKIMUKSIA JA SELVITYKSIÄ

9 / 2 0 1 2

Kalatalouden toimialakatsaus vuonna 2012

Simo Tikakoski, Heidi Pokki ja Jari Setälä

Julkaisija:
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Helsinki 2012

Kannen kuvat: Markku Saiha, Taija Pöntinen, Jukka Salmi / Plugi Oy

Julkaisujen myynti:
[www.rktl.fi /julkaisut](http://www.rktl.fi/julkaisut)
[www.juvenes.fi /verkkokauppa](http://www.juvenes.fi/verkkokauppa)

Pdf-julkaisu verkossa:
[www.rktl.fi /julkaisut/](http://www.rktl.fi/julkaisut/)

ISBN 978-951-776-917-4 (Painettu)
ISBN 978-951-776-918-1 (Verkkojulkaisu)

ISSN 1799-4764 (Painettu)
ISSN 1799-4748 (Verkkojulkaisu)

Painopaikka: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print

Sisällys

Tiivistelmä	4
Sammandrag	5
Abstract	6
1. Kalatalousalan kannattavuus parani	7
2. Troolareilla hyvä tuloskehitys.....	10
3. Vesiviljely-yritykset aiempaa vakavaraisempia.....	14
4. Isot kalanjalostusyrietykset tekivät tulosta.....	17
5. Kalatukkukauppa kannatti	19
6. Kalaan erikoistuneella vähittäiskaupalla meni hyvin	23
7. Laatuseloste	24
7.1. Aineisto ja menetelmät	24
7.2. Tulosten luotettavuus	25
Viitteet.....	26
Liitteet	27

Tiivistelmä

Kalatalouden toimialakatsauksessa kuvataan suomalaisen merikalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellista tilaa. Katsaus perustuu viimeisimpiin kalatalouden yritysten tilasto-, barometri- ja tilinpäätöstietoihin.

Vuonna 2010 Suomen kalatalousalalla oli 822 yritystä, joiden liikevaihto ylitti 9 979 euroa. Yritysten kokonaistuotot olivat 680 miljoonaa euroa. Kalatalouden tuottama jalostusarvo oli 130 miljoonaa euroa ja yritysten työllistävyys oli 2 144 henkilötyövuotta. Yrityksistä 40 % oli kalastusyrityksiä. Tuotoiltaan suurin toimiala oli tukkukauppa. Henkilöstöä oli eniten jalostajien palveluksessa.

Kalatalouden tuotot suurenvivat kaikissa yritysryhmissä vuonna 2010. Jalostuksen ja tukkukaupan tuotot nousivat eniten. Kalaan ulkomaankauppa jatkoi kasvuaan.

Vuonna 2010 troolarien kannattavuus parani. Myös muiden kalastusmuotojen tulokset olivat kannattavia. Vesiviljely-yritysten kannattavuus parani kaikissa kokoluokissa. Kalanjaalostuksen nettotulokset nousivat etenkin isoissa yrityksissä, mutta keski suurten kannattavuus heikentyi. Tukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan kannattavuus parani merkittävästi.

Vuonna 2011 kalatalouden taloustilanne oli hyvä ja ulkomaankauppa kasvoi edelleen. Vuoden 2012 alussa toimiala arvioi suotuisan kehityksen jatkuvan, mutta pienten yritysten ennusteet olivat varovaisempia kuin isojen.

Asiasanat: kalanjalostus, kala vähittäiskauppa, kalastus, kalatalous, kalatukkukauppa, taloudellinen analyysi, toimialakatsaus, vesiviljely

Tikakoski, S., Pokki, H. & Setälä, J. 2012. Kalatalouden toimialakatsaus vuonna 2012. *Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä* 9/2012. 32 s.

Sammandrag

I den fiskeriekonomiska översikten beskrivs det ekonomiska tillståndet hos det finländska havsfisket, vattenbruket, fiskförädlingen, fiskpartihandeln och den detaljhandel som är specialiserad på fisk. Översikten är baserad på de senaste statistik-, barometer-, och bokslutsuppgifterna från företagen i fiskeribranschen.

År 2010 verkade 822 företag inom fiskerisektorn i Finland och dessa företags omsättning överskred 9 979 euro per år. Företagens sammanlagda intäkter uppgick till 680 miljoner euro. Förädlingsvärdet inom fiskeribranschen var 130 miljoner euro och företagen sysselsatte 2 144 motsvarande årsverken. 40 procent av företagen verkade inom fiskeriet. De största intäkterna hänförelse till partihandeln. Största andelen anställda fanns inom förädlingen.

Intäkterna ökade inom alla fiskeriekonomiska branscher. Inom förädlingen och partihandeln gick intäkterna upp mest. Ökningen inom den internationella fiskhandeln fortsatte.

År 2010 uppnådde trålfiskare bättre lönsamhet än året innan. Även övriga fiskeriformer har lönsamma resultat. Lönsamheten för vattenbrukföretagen förbättrades allmänt. Resultaten för fiskförädlingsverksamheten gick upp speciellt inom de stora företagen, medan lönsamheten för de mellanstora företagen försvagades. Partihandelns och detaljhandelns lönsamhet förbättrades märkbart.

Under år 2011 var den fiskeriekonomiska situationen bra och den internationella fiskhandeln fortsatte att öka. I början av år 2012 förutspådde branschen att den positiva trenden ska fortsätta, men de små företagen hade försiktigare prognoser än de stora.

Nyckelord: detaljhandel, fisk, fiske, fiskeriekonomi, fiskförädling, partihandel, vattenbruk

Tikakoski, S., Pokki, H. & Setälä, J. 2012. Fiskeribranschens ekonomiska verksamhet år 2012. *Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä* 9/2012. 32 s.

Abstract

In this Fisheries Industry Report we present the economic outcome of the fishing, aquaculture, fish processing, fish wholesale and retail trade sectors. The report is based on the latest statistics, surveys and accounts of fisheries sector enterprises.

In the Finnish fisheries sector in 2010 there were 822 enterprises that had a turnover of more than 9,979 euros. Total turnover for the sector was 680 million euros. The added value amounted to 130 million euros, and the sector employed 2,144 employees measured as full-time equivalents. 40 % of the enterprises operated in fishing. The highest turnover came from the fish wholesale trade. Fish processing had the most employees.

The revenues of the fisheries sector increased in 2010. The best revenue increases were made by fish processing and fish wholesalers. The international fish trade continued to grow further.

The profitability of trawlers improved in 2010. Other fishing also achieved positive results. The profitability of aquaculture was generally better than in 2009. The net result of fish processing increased, especially in large enterprises, but the economical trend in medium-sized processing turned downwards. Fish wholesalers and retail traders attained a significant improvement in profitability.

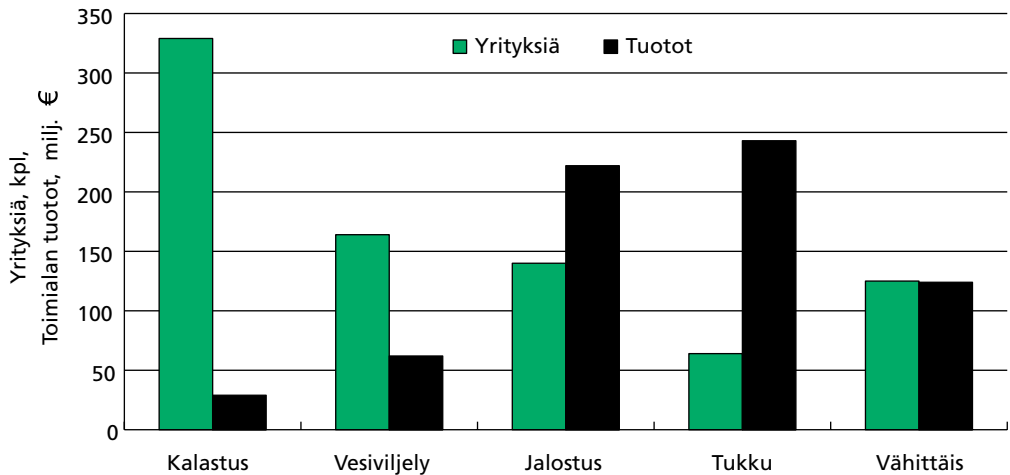
2011 was good in the fisheries sector and international fish trade expanded further. At the beginning of 2012 the sector was expecting a continuation of the positive trend, but small enterprises were more cautious than others.

Keywords: aquaculture, economic analysis, fisheries, fishing, fish processing, fish retail trade, fish wholesale trade, industry report

Tikakoski, S., Pokki, H. & Setälä, J. 2012. Fisheries Industry Report 2012. *Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä* 9/2012. 32 p.

1. Kalatalousalan kannattavuus parani

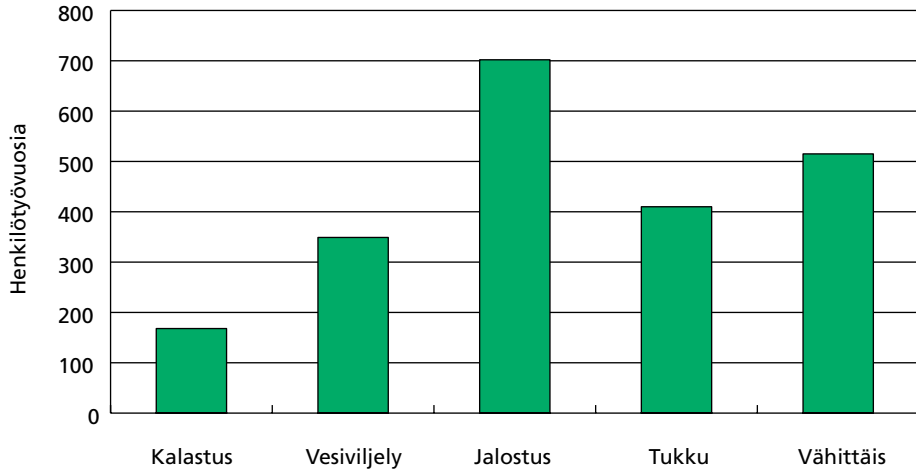
Vuonna 2010 kalataloudessa oli 822 yritystä, joiden vuotuinen liikevaihto ylitti 9 979 euroa. Toimialan yritysten kokonaismäärä pysyi lähes samana kuin vuotta aiemmin. Kalastusyrityksiä oli 40 % toimialan yrityksistä. Jalostajien määrä kasvoi, ja muiden toimijoiden määrät hieman vähenivät. Alan kokonaistuotot olivat 680 miljoonaa euroa, mikä on neljänneksen enemmän kuin vuonna 2009. Kalastuksen osuus tuotoista oli noin 4 % ja vesiviljelyn osuus noin 9 %. Kalatalouden jalostusarvo oli 130 miljoonaa euroa (kuva 1, liite 1). Kalakauppa ja jalostus ovat olleet vahvasti keskittyneitä, ja myös vesiviljelyala on keskittynyt viime vuosien aikana (liite 2).

Kuva 1. Kalatalouden toimialojen yritysten lukumäärät ja tuotot vuonna 2010.

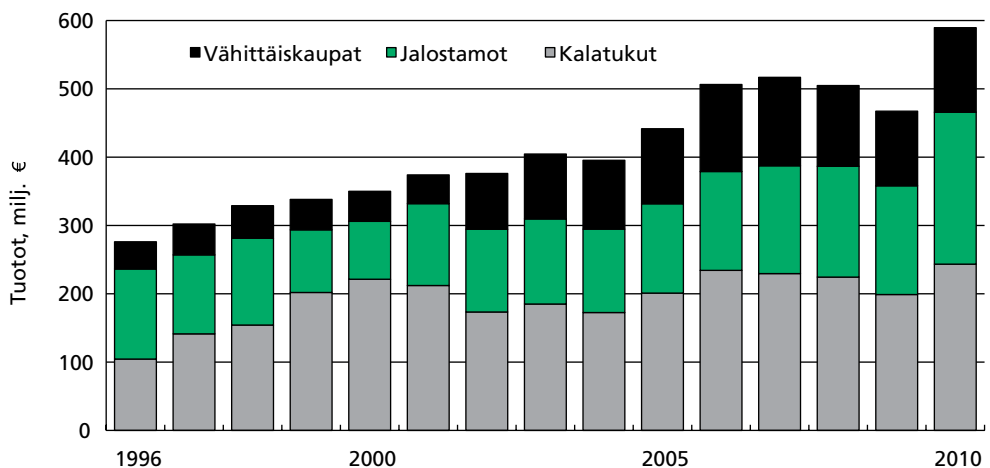

Kalatalouden työllistävyys oli 2 144 henkilötyövuotta, josta kalastuksen osuus oli noin 8 % ja vesiviljelyn osuus noin 16 % (kuva 2, liite 1).

Kuva 2. Kalatalouden toimialojen työllistävyys vuonna 2010 henkilötyövuosina.

Vuonna 2010 kalatalouden tuotot nousivat huomattavasti edellisvuodesta. Kalatalouden kaikki toimialat kasvoivat. Kalanjalostus ja tukkukauppa paransivat eniten tuottojaan (kuva 3, liite 1).

Kuva 3. Kalanjalostuksen, tukkukaupan ja vähittäiskaupan yhteenlasketut reaaliuotot vuosina 1996–2010.

Kalastuksen taloudellinen tulos kasvoi hieman vuoteen 2009 verrattuna. Vesiviljely-yritysten kannattavuus nousi huomattavasti edellisvuodesta. Kalanjalostuksen ja kaupan tulokset parantivat myös ja näistä eniten vähittäiskaupan tulos.

Kalatalouden kokonaistyöllisyys pysyi lähes aiemmalla tasolla. Jalostuksessa ja kalastuksessa henkilöstön määrä kasvoi, mutta kalakaupassa pieneni.

Vuonna 2010 elintarvikekalan tuonnin arvo kasvoi huomattavasti. Tärkein tuontimaa oli Norja, josta tuotiin etenkin tuoretta merilohta, sillivalmisteita ja katkarapuja. Kalaviennin arvo pieneni, vaikka vientimäärä hieman nousi. Vientimäärästä suurin osa oli silakan ja kilohailin vientiä Venäjälle, Viroon ja Tanskaan. Vuonna 2011 tuonti jatkoi voimakasta kasvuaan ja myös viennin määrä ja arvo nousivat.

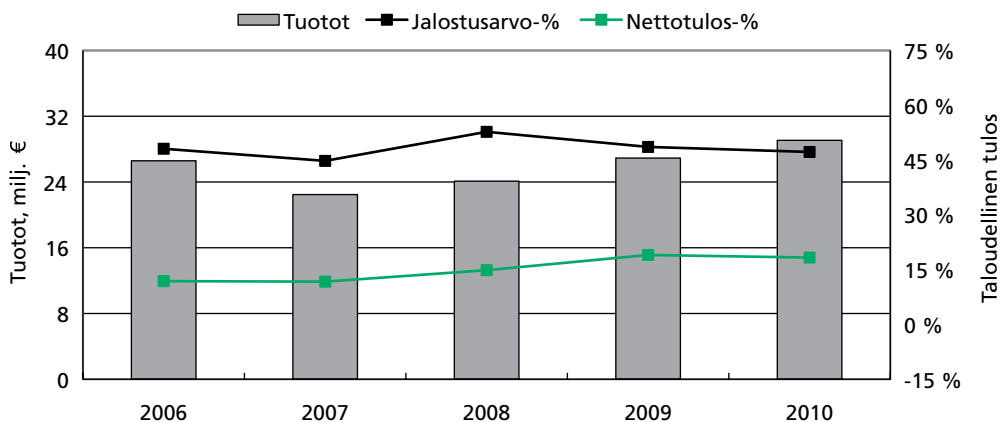
Kalatalousbarometrin mukaan kalatalousyritysten vuoden 2010 talouskehitys oli hieman vuotta 2009 parempi (Ahvonen ym. 2011). Vuonna 2011 toimialan taloustilanne kehittyi suotuisasti. Vuoden 2012 helmikuussa tehdyssä kalatalousbarometrissä hyvän taloudellisen kehityksen arvioitiin jatkuvan. Vahvimmin tulevaisuuteen luottivat jalostajat sekä tukku- ja vähittäiskauppa. Vesiviljelijät ja kalastajat olivat muita epäilevämpiä (Honkanen ym. 2012).

---

2. Troolareilla hyvä tuloskehitys

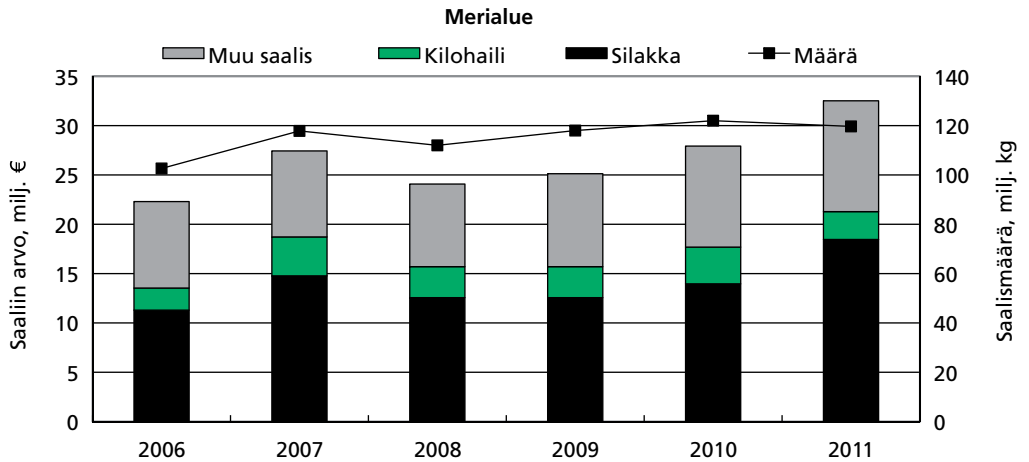
Vuonna 2010 merialueella toimi 329 aktiivista kalastusyriytystä, joiden saaliin arvo oli vähintään 9 979 €/v (liite 3: taulukko 3.1). Yrityksistä troolareita oli noin 11 % ja muita avomerikalastusta harjoittavia oli noin 6 %. Suurin osa kalastusyriytksistä oli rannikkokalastajia. Kalastusyriytysten määrä väheni hieman vuodesta 2009. Eniten väheni pienten troolariyriytysten määrä.

Kalastusyriytysten yhteenlasketut tuotot vuonna 2010 olivat noin 29 miljoonaa euroa, ja ne nousivat 8 % vuodesta 2009 (kuva 4). Kaikkien yriytysryhmien tuotot kasvoivat. Parhaiten tuottoja lisäsivät muun avomerikalastuksen kuin troolauksen yriytokset, mutta niiden nettotulos kuitenkin heikkeni aiempaan vuoteen verrattuna. Rannikkokalastuksen nettotulos heikkeni myös. Isot troolarit paransivat kannattavuuttaan huomattavasti. Kalastusalan nettoinvestoinnit vähenivät muiden kuin pienten troolarien osalta. Kalastusyriytysten vakavaraisuus omavaraisuudella mitattuna ja maksuvalmius olivat enimmäkseen tyydyttäviä tai hyviä, mutta muun avomerikalastuksen kuin troolauksen yriytysten omavaraisuusaste oli kuitenkin huono.

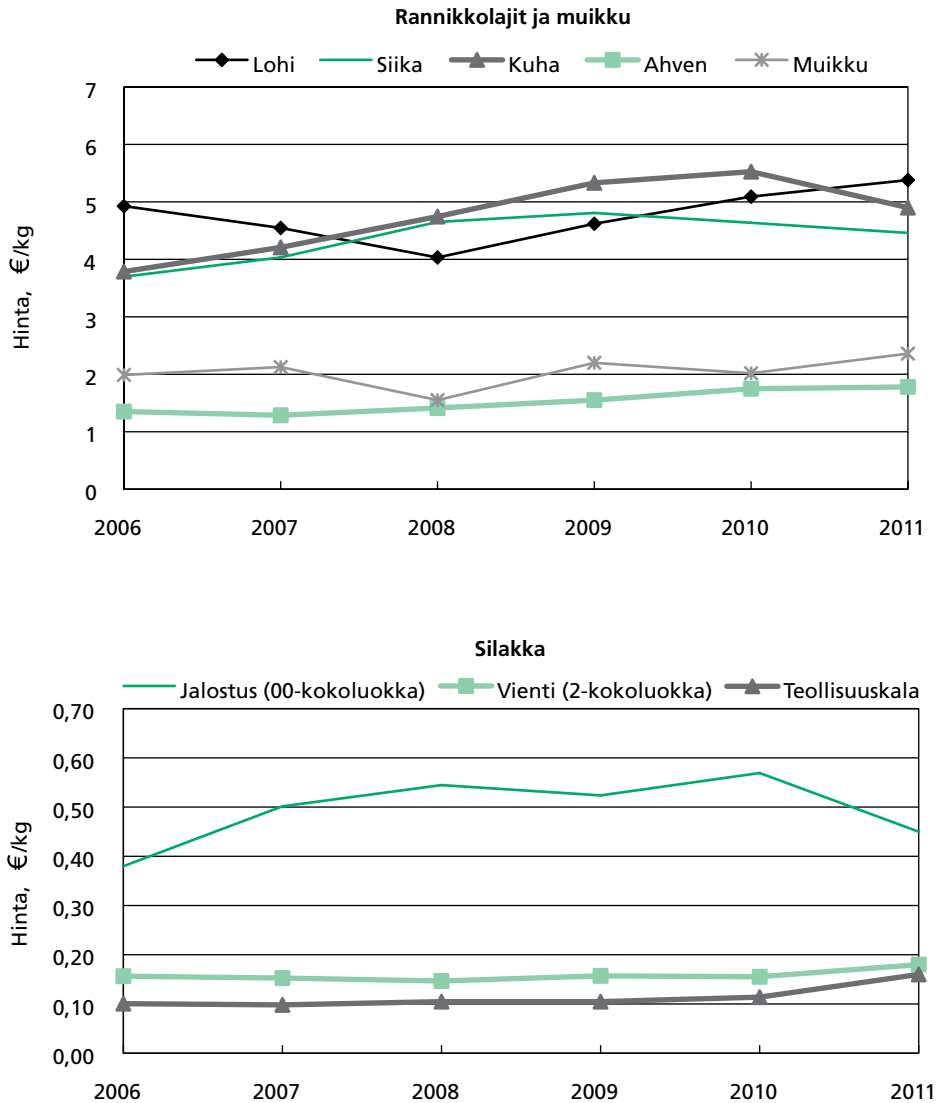
Kuva 4. Kalastusyriytysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2006–2010.

Vuonna 2010 maamme ammattikalastajien saalis Itämerestä oli 122 miljoonaa kiloa arvoltaan 28 miljoonaa euroa. Seuraavana vuonna saalista kertyi 2 miljoonaa kiloa vähemmän, mutta sen arvo oli kuitenkin 32 miljoonaa euroa (kuva 5). Silakan osuus saaliin arvosta oli 56 %.

Kuva 5. Ammattikalastajien saaliin reaaliarvon ja määrän (viiva) kehitys merellä 2006–2011 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2012a).

Jalostussilakan (00-kokoluokka) hinta laski vuonna 2011. Vienti- ja teollisuussilakan hinnat nousivat. Lohen, ahvenen ja muikun hinnat jatkoivat hienoista nousua. Siian ja kuhan hinnat laskivat hieman (kuva 6).

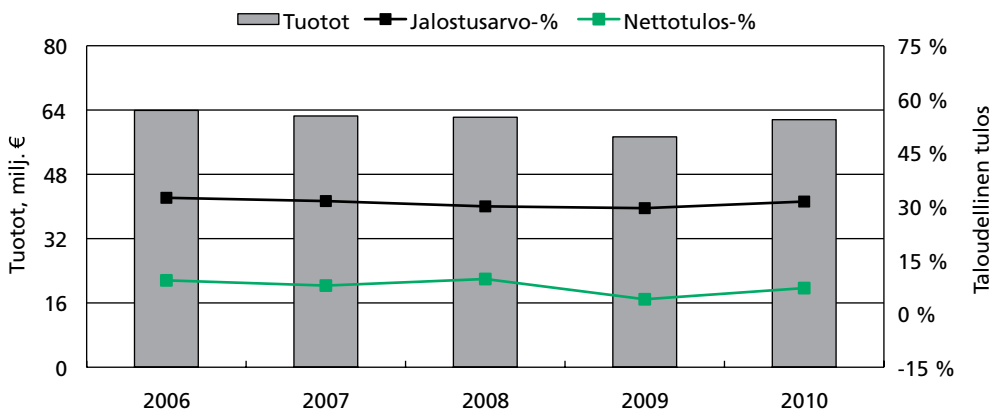
Kuva 6. Silakan sekä lohen, siian, kuhan, muikun ja ahvenen reaaliset tuottajahinnat vuosina 2006–2011 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2012b).

Vuoden 2011 alussa tehdyn barometritiedustelun perusteella suurten kalastusyritysten taloudellinen tila kohentui vuonna 2010. Sen sijaan pienet kalastusyritykset arvioivat kannattavuutensa heikentyneen (Ahvonen ym. 2011). Helmikuussa 2012 suuret kalastusyritykset arvioivat kannattavuutensa parantuneen vuonna 2011, mutta pienet arvioivat kannattavuutensa heikentyneen. Luottamus vuoden 2012 talouskehitykseen oli isoilla parempi kuin pienillä, jotka odottivat tilanteen säilyvän aiemmalla tasolla. Tuotantokustannusten ennakoitiin pysyvän suurina. Samalla odotettiin myös kalan hintojen nousua (Honkanen ym. 2012).

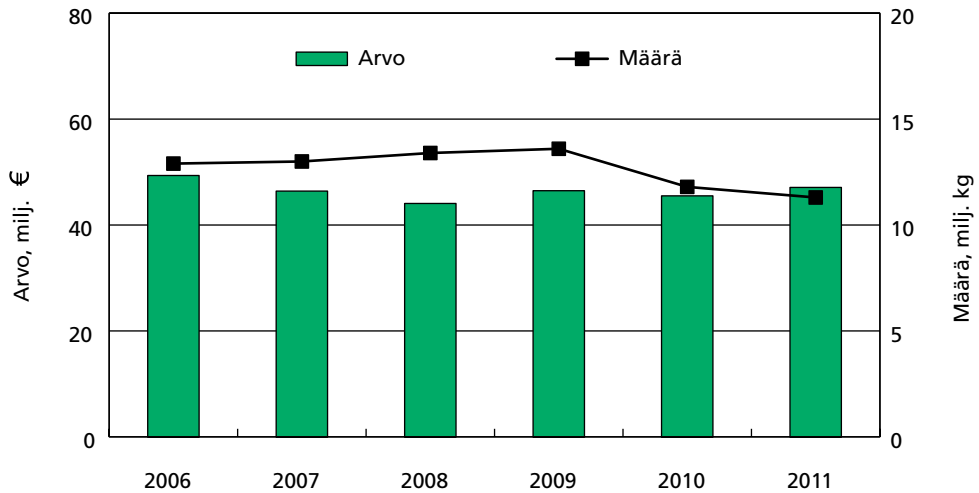
3. Vesiviljely-yritykset aiempaa vakavaraisempia

Vuonna 2010 maassamme oli 164 vesiviljely-yritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 9 979 €/v (liite 3: taulukko 3.2). Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat noin 62 miljoonaa euroa. Vesiviljelyn kokonaistuotto kasvoi hieman vuodesta 2009. Toimialan kannattavuus (kuva 7) parani huomattavasti. Pienet yritykset paransivat kannattavuuttaan eniten. Nettoinvestointien kasvu oli voimakkainta pienissä yrityksissä, mutta isoissa nettoinvestoinnit vähenivät. Vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat isoissa yrityksissä hyvät ja muissa tyydyttävät.

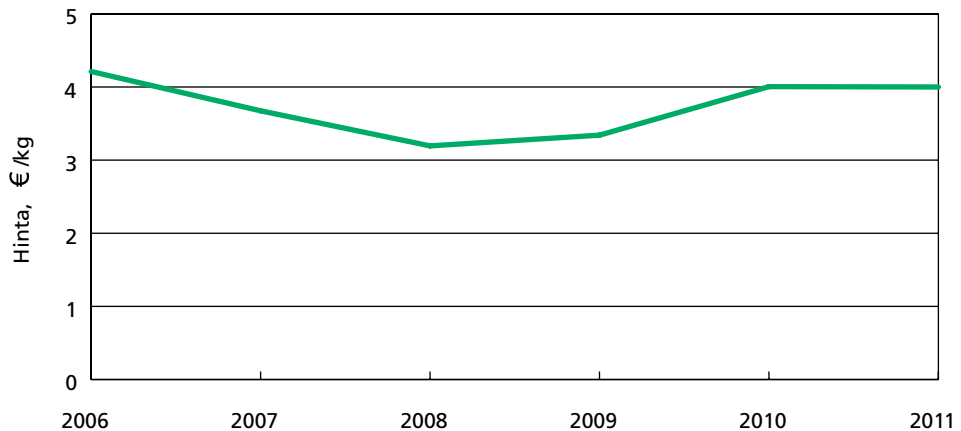
Kuva 7. Vesiviljely-yritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2006–2010.

Vuonna 2010 Suomessa viljeltiin 44 miljoonan euron arvosta ruokakalaa (kuva 8). Kokonaistuotanto pieneni 11,8 miljoonaan kiloon (perkaamaton paino). Tuotannosta 11 miljoonaa kiloa oli kirjolohta ja 0,7 miljoonaa kiloa siikaa. Ruokakalaa kasvattavista yrityksistä 60 % toimi merialueella. Yli 80 % ruokakalasta tuotettiin meressä. Ruokakalan lisäksi vuonna 2010 tuotettiin noin 61 miljoonaa kalanpoikasta. Kirjoloihen poikastuotannon arvo oli 8,3 miljoonaa euroa. Noin 40 % poikasista oli siikoja, joiden arvo oli 5 miljoonaa euroa. Kirjoloihen poikasista pääosa meni jatkoviljelyyn, mutta sen sijaan pienistä siian poikasista suurin osa meni istutuksiin.

Kuva 8. Kasvatetun ruokakalan tuotannon reaaliarvo ja tuotantomäärä vuosina 2006–2011.

Vuonna 2011 ruokakalatuotannon arvo kasvoi 7 %, vaikka määrä väheni hieman (kuva 8). Kirjolohen tuotanto väheni noin miljoonalla kilolla, mutta siian ja muiden lajien kasvatusta lisäntyi merkittävästi. Siikaa tuotettiin 1,2 miljoonaa kiloa. Kirjolohen hinta nousi vuonna 2010 ja pysyi samana vuosina 2010–2011 (kuva 9).

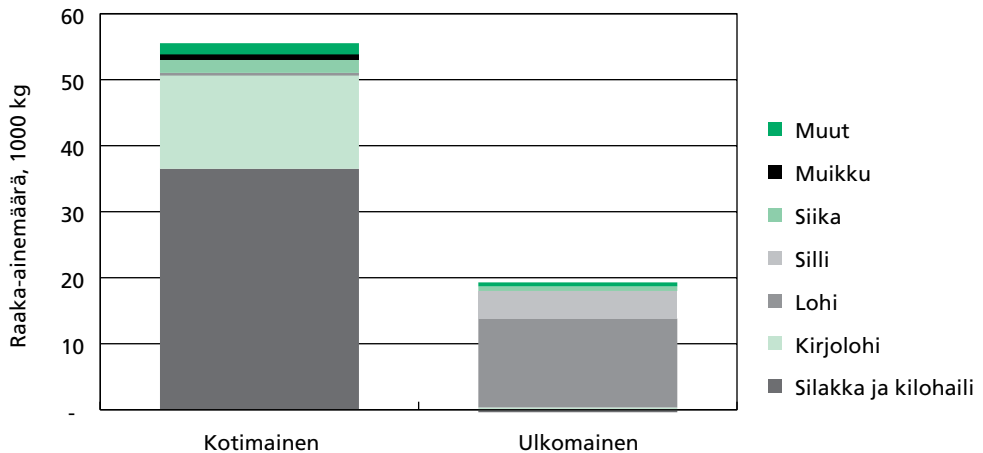
Kuva 9. Kirjolohen reaalihinnan kehitys vuosina 2006–2011 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2012b).

Vuoden 2011 alussa tehdyn barometritiedustelun perusteella kalankasvatusyritysten taloudellinen tila oli vuonna 2010 aiempaa suotuisampi (Ahvonen ym. 2011). Helmikuussa 2012 kalanviljelijät arvioivat vuoden 2011 taloustilanteensa myönteiseksi. Pienet yritykset ennakoivat tulevan kehityksen paremmaksi kuin isot yritykset, jotka eivät muutoksia odottaneet. Viennissä myönteisen kehityksen odotettiin jatkuvan. Myös kotimaisen menekin ennakoitiin kasvavan (Honkanen ym. 2012).

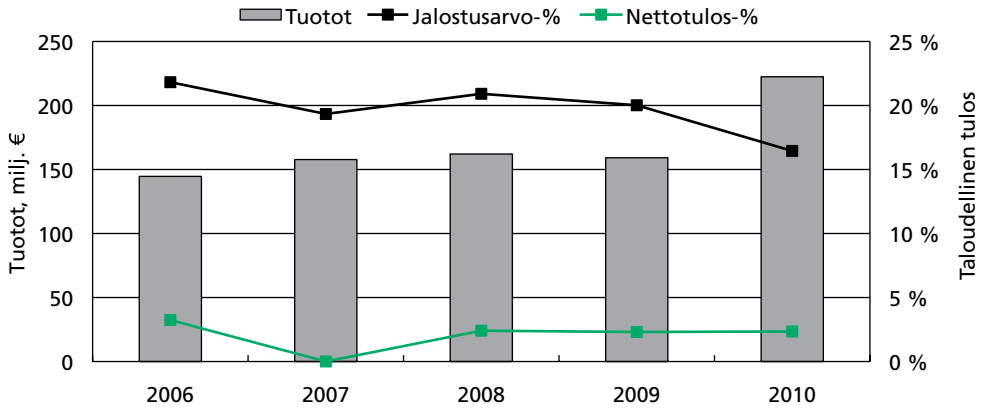
4. Isot kalanjalostusyrietykset tekivät tulosta

Vuonna 2009 maassamme jalostetusta kalasta 56 miljoonaa kiloa oli kotimaista ja 19 miljoonaa kiloa tuontikalaa. Tärkeimmät kotimaiset jalostukseen käytetyt kalat olivat silakka ja kilohaili, kirjolohi, siika sekä muikku. Silakka ja kilohaili päätyivät suurimmaksi osaksi pakasteenä vientiin. Ulkomailta tuotiin etenkin lohta ja silliä sekä jonkin verran muun muassa siikaa, kirjolohta, puna-ahventa ja turskaa (kuva 10).

Kuva 10. Kalanjalostukseen käytetty kotimainen ja ulkomainen kala vuonna 2009 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2011).

Vuonna 2010 Suomessa oli 140 kalanjalostusyrietystä, joiden liikevaihto oli vähintään 9 979 €/v (liite 3: taulukko 3.3). Jalostusyrietyksiä oli 20 % enemmän kuin vuonna 2009. Muutos selittyy osittain yritysten pääasiallisen toimialan vaihtumisella jalostuksen ja tukkukaupan kesken (vrt. luku 5). Kalanjalostuksen tuotot olivat noin 222 miljoonaa euroa ja tuottojen kasvu oli 40 % (kuva 11). Kasvu oli suurinta isoissa yrityksissä. Pienten yritysten tuotot vähenivät. Jalostusyrietysten työllistävyys nousi isoissa ja keskikokoisissa yrityksissä, mutta pienten työvoima väheni. Toimialan kannattavuus parani merkittävästi. Tuloskehitykseen vaikutti eniten isojen yritysten menestys. Keskikokoisten yritysten kannattavuus heikkeni. Suurten yritysten nettoinvestoinnit vähenivät. Toimialan vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat tyydyttäviä.

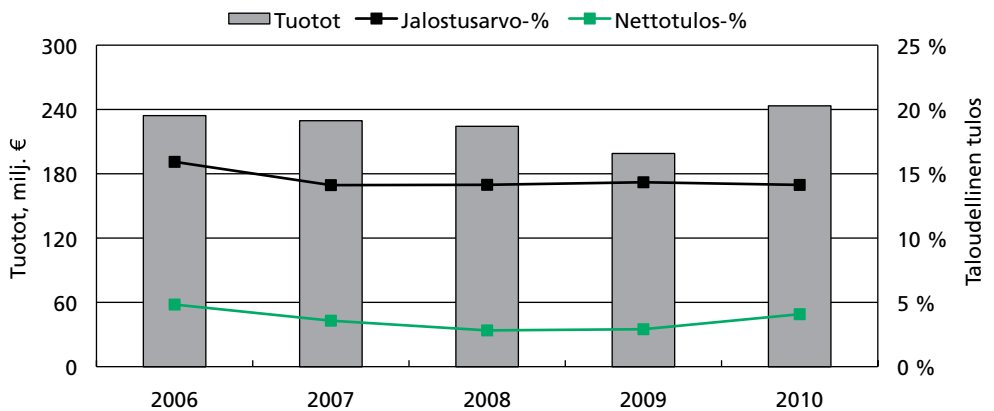

Kuva 11. Kalanjalostusyriyten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2006–2010.

Vuoden 2011 alussa tehdyn barometritiedustelun perusteella suurten jalostajien taloudellinen tila parani tuntuvasti vuonna 2010, kun taas pienet yritykset arvelivat kannattavuuden hieman heikentyneen (Ahvonen ym. 2011). Vuosi 2011 oli helmikuussa 2012 tehdyn kalatalousbarometrin arvioiden mukaan isoilla jalostusyriyksillä hyvä, mutta pienillä kehitys oli taantuvaa. Tulevaisuuteen suhtauduttiin luottavaisesti. Suurten yritysten kehitysnäkymät olivat muita myönteisemmät. Kotimaan menekin nousuun uskottiin. Vientimäärien kasvun arvioitiin jatkuvan, mutta hintojen ennakoitiin kehittyvän aiempaa vaatimattomammin (Honkanen ym. 2012).

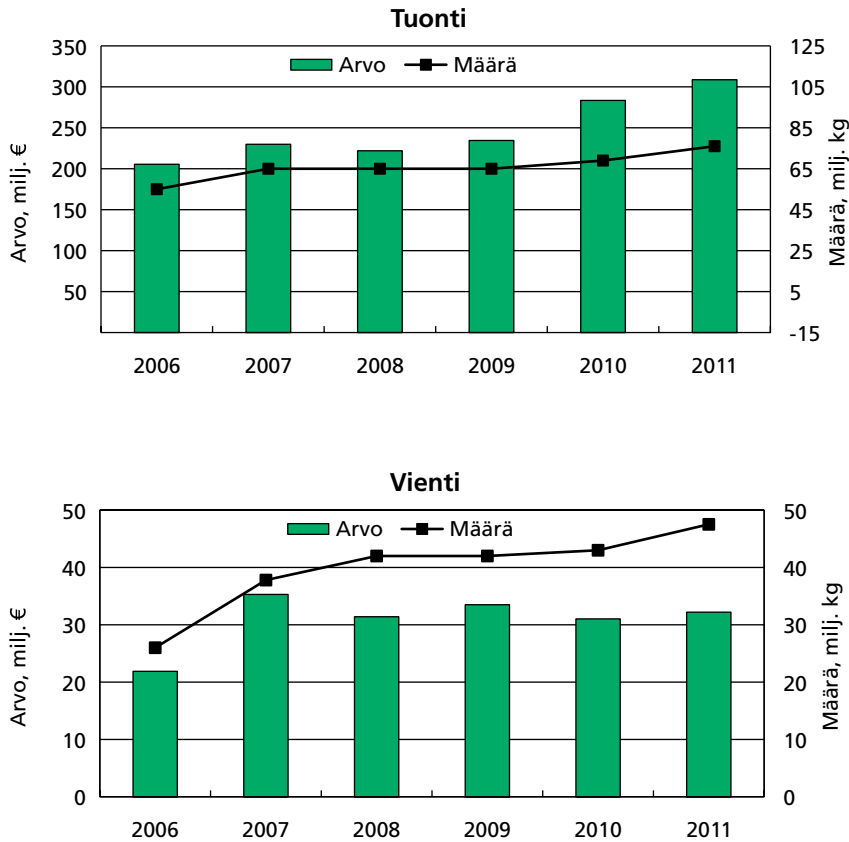
5. Kalatukkukauppa kannatti

Vuonna 2010 maassamme oli 64 kalatukkuyritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 9 979 €/v (liite 3: taulukko 3.4). Yritysten lukumäärä ja henkilöstö vähenivät hieman vuodesta 2009 (vrt. luku 4). Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat 243 miljoonaa euroa (kuva 12). Toimialan tuotot kasvoivat yli 20 %. Pienet ja keskikokoiset yritykset kasvattivat suhteellisesti eniten tuottojaan ja kannattavuuttaan. Toimialan kannattavuus parani huomattavasti. Nettoinvestoinnit vähenivät lukuun ottamatta pieniä yhtiöitä. Toimialan vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat tyydyttäviä.

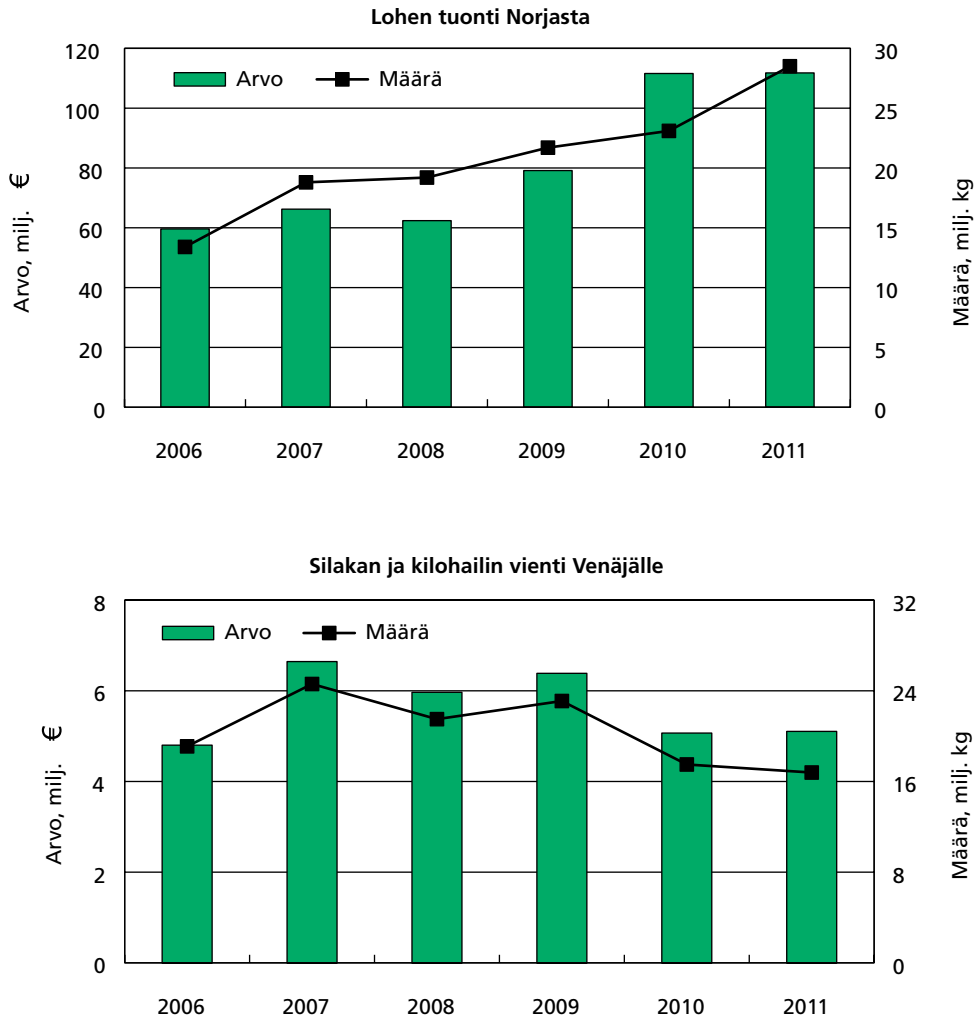
Kuva 12. Kalatukkuyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2006–2010.

Vuonna 2011 Suomeen tuotiin 309 miljoonalla eurolla kalaa ja kalatuotteita elintarvikkeeksi (kuva 13). Tuonnin arvo kasvoi edellisvuodesta 9 %. Kalaa tuotiin 76 miljoonaa kiloa, joka oli 7 miljoonaa kiloa aiempaa vuotta enemmän.

Kuva 13. Ihmisravinnoksi käytettyjen äyriäisten ja kalatuotteiden tuonnin ja viennin määrä ja reaaliarvo vuosina 2006–2011 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2012c).

Tuoretta, kokonaista lohta tuotiin Norjasta 112 miljoonalla eurolla noin 28 miljoonaa kiloa. Lohen tuontimäärä nousi noin 20 %, mutta tuonnin reaaliarvo pysyi lähes samana (kuva 14).

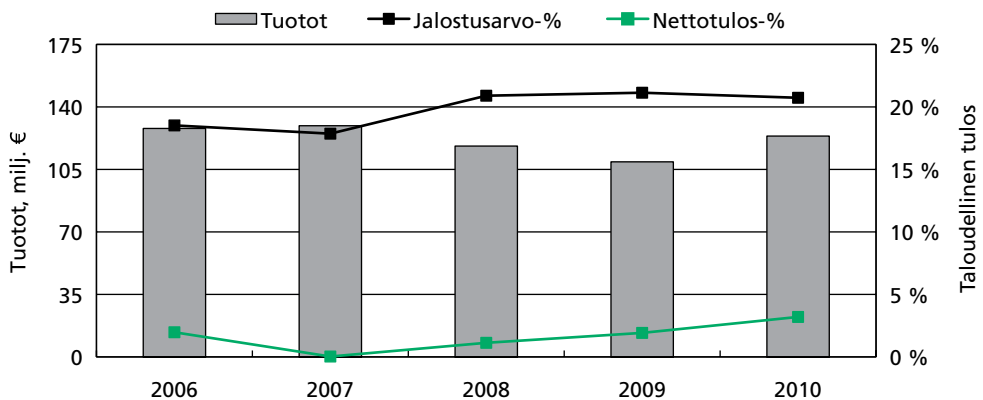
Kuva 14. Norjalaisen tuoreen lohen tuonnin määrä ja reaaliarvo sekä Venäjälle viedyn silakan ja kilohailin määrä ja reaaliarvo vuosina 2006–2011 (Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2012c).

Elintarvikkeeksi tarkoitetun kalan ja kalatuotteiden viennin arvo oli 32 miljoonaa euroa ja määrä 48 miljoonaa kiloa vuonna 2011. Kalaa vietiin viisi miljoonaa kiloa enemmän kuin vuonna 2010. Viennin reaaliarvo kasvoi yhdellä miljoonalla eurolla. Silakan ja kilohailin vienti Venäjälle väheni hieman, mutta viennin arvo säilyi noin viidessä miljoonassa eurossa. Silakan vienti Tanskaan kehittyi erityisen suotuisasti.

Vuoden 2011 alussa tehdyn barometritiedustelun perusteella suurten kalatukkuyritysten taloudellinen kehitys oli vuonna 2010 hyvin suotuisaa. Myös pienten tukkukauppojen taloudellinen kehitys näytti toipuneen (Ahvonen ym. 2011). Helmikuussa 2012 tehdyssä barometrissä tukkukauppa arvioi vuoden 2011 taloustuloksensa huonontuneen aiempaan vuoteen verrattuna. Isot yritykset ennakoivat kotimaan menekin tulevaisuuden suotuisammaksi kuin pienet yritykset, jotka olivat ennusteissaan varovaisia. Vaihtelevan hintakehityksen jälkeen alalla uskottiin hintojen nousuun. Luottamus viennin kehitykseen oli vahva (Honkanen ym. 2012).

6. Kalaan erikoistuneella vähittäiskaupalla meni hyvin

Vuonna 2010 maassamme oli 125 kalan vähittäiskauppaan erikoistunutta yritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 9 979 €/v (liite 3: taulukko 3.5). Yritysten lukumäärä pysyi lähes ennallaan aiempaan vuoteen verrattuna. Henkilöstön määrä väheni isoissa yrityksissä, mutta kasvoi pienissä. Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat 124 miljoonaa euroa (kuva 15). Toimialan tuotot kasvoivat noin 10 % lukuun ottamatta pieniä yrityksiä, joilla tuotot hieman vähenivät. Alan kannattavuus parani huomattavasti. Parhaiten kehittyi isojen yritysten tulos. Kalan vähittäiskauppa investoi merkittävästi enemmän kuin vuonna 2009. Isojen yritysten vakavaraisuus oli hyvä ja muilla tyydyttävä. Maksuvalmiudet olivat kaikilla tyydyttävät.

Kuva 15. Kalaan erikoistuneiden vähittäiskauppayritysten tuotot, jalostusarvo ja nettotulos vuosina 2006–2010.

Vuoden 2011 alussa tehdyn barometritiedustelun perusteella suurten yritysten taloudellinen tilanne oli vuonna 2010 aiempaa parempi, kun taas pienten yritysten tilanne säilyi ennallaan (Ahvonen ym. 2011). Vuoden 2012 barometrin haastattelujen mukaan suuret yritykset arvioivat vuoden 2011 tuloksen edelleen paremmaksi. Pienissä yrityksissä tuloskehitys oli epäsuotuisaa. Isot yritykset odottivat kotimaan menekkin edelleen kasvavan vuonna 2012, mutta pienet ennakoivat tasaisempaa kehitystä. Ala ennakoi hintojen nousua (Honkanen ym. 2012).

7. Laatuseloste

Kalatalouden toimialakatsaus on viimeisimpiin kalatalouden yritysten tilasto-, barometri- ja tilinpäätöstietoihin perustuva katsaus suomalaisen merialueen ammattikalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellisesta tilasta.

Tässä laatuselosteessa kuvataan lyhyesti katsauksen tulosten ymmärtämisen kannalta tarpeelliset tiedot aineistoista ja menetelmistä. Tarkemmat kuvaukset ovat erillisissä tilasto-, barometri- tai toimialajulkaisuissa, jotka löytyvät Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (www.rktl.fi) tai Tilastokeskuksen (www.stat.fi/tup/toimialaraportti/index.html) Internet-sivuilta.

7.1. Aineisto ja menetelmät

Aineistona on käytetty Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen merialueen ammattikalastusta, vesiviljelyä, kalanjalostusta, ulkomaankauppaa ja kalan tuottajahintoja koskevia tilastoja (<http://www.rktl.fi/julkaisut>). Tuoreimmat tilastotiedot koskevat yleensä katsauksen julkaisuvuotta edeltävää vuotta. Kalajalosteiden tuotantotilasto tehdään vain joka toinen vuosi. Nimellishinnat ja -arvot on elinkustannusindeksillä tai kuluttajahintaindeksillä muunnettu reaalisiksi aikasarjan viimeisimmän vuoden hintatasoon.

Toimialaa ja yrityksiä koskevat taloudelliset tiedot perustuvat kalatalousyrittäjiä koskeviin tilinpäätöstietoihin (Pokki ja Tikakoski 2012). Tilinpäätöstiedot koskevat vain yrityksiä, joiden liikevaihto oli tarkasteluvuonna yli 9 979 €. Yritysrekisterin liikevaihtoraja muuttuu vuosittain, sillä se päivitetään tarkasteltavan vuoden hintatasoon. Alkuperäinen liikevaihtoraja määräytyi sen mukaan, kuinka paljon 0,5 kokoaikaista henkilöä tuotti keskimäärin liikevaihtoa vuodessa. Kalastusyritysten tuloraja laskettiin saaliin arvon perusteella. Tilastokeskuksen keräämä kalatalousyrittäjiä koskeva tilinpäätösaineisto on Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen käytettävissä vasta yritysten tilinpäätöstä seuraavana vuotena, minkä vuoksi tuoreimmat tilinpäätöstiedot koskevat sitä edellistä vuotta.

Tutkimuslaitos on tilinpäätösaineistojen pohjalta laskenut taloudelliset tunnusluvut kalatalouden toimialoille. Toimialat on kalastusta lukuun ottamatta edelleen jaettu kolmeen kokoluokkaan: suuret yritykset (suurimmat 10 % yrityksistä), keski- ja pienet yritykset (suurimmat 40 % jäljelle jääneistä) ja pienet yritykset. Tästä perusrühmittelystä poiketen kalastusyritykset jaettiin suuriin (> 24 m) ja pieniin (< 24 m) troolareihin, muihin avomerikalastajiin ja rannikkokalastajiin.

Kalatalouden toimialojen laajuutta ja kannattavuutta kuvattiin liiketoiminnan tuotoilla, jalostusarvolla ja nettotuloksella.

Liiketoiminnan tuotot sisältävät liikevaihdon lisäksi liiketoiminnan muut tuotot kuten korvaukset, suorat avustukset ja vuokratuotot.

Jalostusarvolla tarkoitetaan toimialan tuottamaa arvonlisää. Jalostusarvo saadaan, kun tuotoista vähennetään aine- ja tarvikkehankinnat, ulkopuoliset palvelut ja muut liiketoimintakulut kuin henkilöstökulut. Jalostusarvo sisältää kansantaloudelle lisäarvoa luovia eriä kuten palkat, pääomakulut, verot ja voiton. Jalostusarvoprosentti on jalostusarvon osuus tuotoista.

Nettotulos on kannattavuuden mittari, joka kertoo yrityksen tuloksen verojen jälkeen ennen satunnaisia tuottoja ja kuluja. Nettotulosprosentti on nettotuloksen osuus liiketoiminnan tuotoista.

Liitetaulukoissa esitetään myös toimialan nettoinvestointeja, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevia tunnuslukuja.

Nettoinvestoinnit ovat toimialan aineelliset ja aineettomat investoinnit.

Vakavaraisuuden tunnusluku omavaraisuusaste kertoo, missä määrin omaisuus on rahoitettu omalla pääomalla.

Rahoituksen riittävyttä ja maksuvalmiutta kuvaa current ratio. Se mittaa yrityksen kykyä selvittää lyhytaikaisista velvoitteista rahoitus- ja vaihto-omaisuuden avulla.

Kalatalouden toimialojen nykytilaa ja yrityksen taloudellisia näkymiä arvioidaan kalatalousbarometrin perusteella.

7.2. Tulosten luotettavuus

Yrityksen toimiala määritetään vuosittain liikevaihtoperusteisesti päätoimialan mukaan. Suurimmat yritykset toimivat usein monella toimialalla. Esimerkiksi ison kalankasvattajan päätoimiala voi olla kalatukkukauppa tai kalanjalostus. Monella kalastusyrityksellä on omaa jalostustoimintaa. Yritys voi olla tukku- tai jalostusyritys riippuen siitä, kuinka suuri osa myynnistä on minäkin vuonna omassa yrityksessä jalostettujen tuotteiden myyntiä. Monella toimialalla toimiva yritys saattaa siten joskus siirtyä toimialalta toiselle. Suurten yritysten siirtyminen voi vaikuttaa koko toimialan tulokseen.

Kalan vähittäiskauppaa koskeva toimiala kattaa vain kalan vähittäiskauppaan erikoistuneet liikkeet. Pääosa kalasta myydään kuluttajille kuitenkin markettien kalatiskien kautta. Markettien myynti kuuluu kalan vähittäiskaupan toimialaan vain siinä tapauksessa, jos kalatiskaaja hoitaa kalan vähittäiskauppaa päätoimialanaan harjoittava yritys.

Suomen ammattikalastusrekisterissä oli vuoden 2010 lopussa merialueella 2 195 ammattikalastajaa, joilla on saaliin ilmoitusvelvollisuus. Heistä noin 600 sai vähintään 30 % tuloistaan kalastuksesta. Toimialakatsaus koskee 329:ää merialueen ammattikalastusyritystä, joiden saaliin arvo oli tarkasteluvuonna yli 9 979 €. Sisävesikalastusyrityksistä ei ole käytettävissä taloudellisia tunnuslukuja. Katsaus kuvaa siten ensisijaisesti merikalastusyritysten ammattimaisinta osaa. Niiden osuus ammattikalastuksen saaliista on noin 90 %. Muidenkin toimialojen osalta tuloraja supistaa yritysten taloudellista tarkastelua rekisteröityjä yrityksiä pienempään määrään.

Pienten yritysten kannattavuutta koskevat tunnusluvut antavat todellisuutta myönteisemmän kuvan, koska pienyrittäjät eivät yleensä maksa itselleen palkkaa vaan ottavat tulonsa yrityksen tuloksesta. Tilastokeskus korjaa pienten yritysten tulosta laskennallisella palkkakorjauksella (noin 2 500 €/kk). Palkkakorjausta ei ole tässä katsauksessa otettu huomioon, koska kalatalouden toimialalla pääosa yrityksistä on kausiluonteisesti toimivia pienyrityksiä.

Viitteet

- Ahvonen, A., Honkanen, A. & Holopainen, J. 2011. Kalatalousbarometri 2011: yritysten taloudelliset näkymät. *Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä 5/2011*. 27 s.
- Honkanen, A., Ahvonen, A. & Holopainen, J. 2012. Kalatalousbarometri 2012: yritysten taloudelliset näkymät. *Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä 6/2012*. 25 s.
- Pokki, H. & Tikakoski, S. 2012. Kalatalouden tilinpäätöstilastot 2010. *RKTL:n työraportteja 15/2012*. 30 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2011. Kalajalosteiden tuotanto 2009. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja 1/2011. Suomen virallinen tilasto (SVT) – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 27 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2012a. Ammattikalastus merellä 2011. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja 2/2012. Suomen virallinen tilasto (SVT) – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 59 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2012b. Kalan tuottajahinnat 2011. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja 1/2012. Suomen virallinen tilasto (SVT) – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 37 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2012c. Kalan ulkomaankauppa 2011. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja 3/2012. Suomen virallinen tilasto (SVT) – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 39 s.

Liitteet

Liite 1

Kalatalouden toimialojen yritysmäärät, henkilötövuodet, tuotot ja jalostusarvo vuonna 2010.

Toimiala	Yrityksiä, kpl	Muutos v:sta 2009, %	Henkilöstö, htv	Muutos v:sta 2009, %	Tuotot, Milj. €	Muutos v:sta 2009, %	Jalostusarvo, Milj. €	Muutos v:sta 2009, %
Kalastus	329	-3	168	6	29	9	14	6
Vesiviljely	164	-3	349	0	62	9	19	16
Jalostus	140	20	702	9	222	41	37	16
Tukkukauppa	64	-4	410	-2	243	24	34	22
Vähittäiskauppa	125		515	-7	124	15	26	12
Yhteensä	822	0	2144	1	680	25	130	16

Liite 2

Kalatalouden toimialojen kymmenen suurimman yrityksen osuus toimialan kokonaistuotoista vuosina 2004–2010.

Toimialan keskittyminen	Kymmenen suurimman yrityksen osuus toiminnan kokonaisliikevaihdosta, %						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kalastus	37	36	37	40	35	47	44
Vesiviljely	49	54	46	47	46	60	61
Jalostus	65	68	69	69	70	76	77
Tukkukauppa	85	82	83	78	82	84	82
Vähittäiskauppa	72	76	76	78	79	78	79

Kalatalouden laajuus, kannattavuus, investoinnit ja vakavaraisuus vuonna 2010.

Liite 3.1. Kalastuksen laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2010 sekä muutos vuodesta 2009.

Tunnusluvut	Isot troolarit			Pienet troolarit			Muu avomerikalastus			Rannikkokalastus			Kaikki yritykset		
	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Toimialan laajuus		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Yrityksiä	14	0	-14	24	24	-14	21	31	270	-4	329	-3			
Aluksia	14	-7	-11	24	24	-11	21	31	270	-4	329	-3			
Henkilöstö	71	-1	0	21	21	0	6	50	70	13	168	6			
Toimialan	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	14,4	100	10	3,1	100	8	0,9	100	34	10,7	100	4	29,1	100	8
Jalostusarvo	6,1	42	12	1,7	54	9	0,5	52	35	5,6	52	-4	13,7	47	5
Käyttökate	2,7	19	25	1,2	40	22	0,4	49	43	5,3	49	-5	9,6	33	7
Nettotulos	1,0	7	138	0,7	22	12	0,2	22	-5	3,5	32	-11	5,3	18	4
Toimialan	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Nettoinvestoinnit	0,6	4	-57	0,6	19	930	0,1	6	-1	1,0	9	-77	2,3	8	-62
Toimialan	%	Muutos, %	%	Muutos, %	%	Muutos, %	%	Muutos, %	%	%	Muutos, %	%	%	%	Muutos, %
Omavaraisuus	31	19	-45	47	47	-45	15	-49	63	45	45	17			
Current ratio	0,9	13	-66	2,2	2,2	-66	1,1	-8	2,6	0	1,3	-7			
Keskivertyksen	1 000 € / yritys	%	Muutos, %	1 000 € / yritys	%	Muutos, %	1 000 € / yritys	%	Muutos, %	1 000 € / yritys	%	Muutos, %	1 000 € / yritys	%	Muutos, %
Tuotot	1 029	100	10	129	100	26	41	100	2	40	100	9	88	100	12
Jalostusarvo	433	42	12	69	54	27	22	52	3	21	52	0	42	47	8
Käyttökate	191	19	25	51	40	42	20	49	9	20	49	-0	29	33	11
Nettotulos	69	7	138	29	22	31	9	22	-28	13	32	-7	16	18	7

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20–40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1–2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.2. Vesiviljelyn laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2010 sekä muutos vuodesta 2009.

Tunnusluvut	VESIVILJELY															
	Isot yritykset				Keskikokoiset yritykset				Pienet yritykset				Kaikki yritykset			
Toimialan laajuus	Kpl	Muutos, %	Milj. €	%	Kpl	Muutos, %	Milj. €	%	Kpl	Muutos, %	Milj. €	%	Kpl	Muutos, %	Milj. €	%
Yrityksiä	17	0			66	-3			81	-4			164	-3		
Henkilöstö	176	5			140	-6			33	3			349	0		
Toimialan kannattavuus																
Tuotot	34,8	100	7	22,9	100	9	4,0	100	3	61,6	100	7				
Jalostusarvo	11,1	32	16	6,4	28	-1	1,8	46	105	19,3	31	14				
Käyttökate	4,5	13	33	2,6	11	3	1,2	31	370	8,3	13	35				
Nettotulos	2,8	8	46	0,8	4	106	0,8	20	12 600	4,4	7	91				
Toimialan investoinnit*																
Nettoinvestoinnit	0,9	3	-17	1,0	4	11	0,2	4	62	2,1	3	-1				
Toimialan vakavaraisuus*																
Onavaraisuus	62	10			40	6		40	26		53	13				
Current ratio	2,3	28			1,9	-17		1,9	-14		2,1	5				
Keskivirityksen kannattavuus																
Tuotot	2 046	100	7	346	100	12	49	100	7	376	100	11				
Jalostusarvo	655	32	16	97	28	2	23	46	112	118	31	18				
Käyttökate	263	13	33	39	11	6	15	31	387	51	13	39				
Nettotulos	164	8	46	13	4	112	10	20	13 063	27	7	97				

* Yrityksille, joista käytettävissä oli taseet: isot 17 kpl, keskikokoiset 60 kpl ja pienet 69 kpl

Onavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20–40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1–2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.3. Kalanjälösten laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2010 sekä muutos vuodesta 2009.

KALANJÄLÖSTUS

Tunnusluvut	Isot yritykset			Keskikokoiset yritykset			Pienet yritykset			Kaikki yritykset			
	Milj. €	%	Kpl	Muutos, %	%	Kpl	Muutos, %	%	Kpl	Muutos, %	%	Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus	183,2	100	14	17	56	19	70	21	140	20			
Yrityksiä			456	12	218	6	28	-13	702	9			
Henkilöstö													
Toimialan	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	183,2	100	34,6	50	100	7	4,6	100	222,4	-7	222,4	100	40
Jalostusarvo	26,3	14	9,0	20	26	4	1,3	28	36,6	4	36,6	16	15
Käyttökate	9,3	5	2,7	40	8	6	0,5	11	12,5	-14	12,5	6	28
Nettotulos	4,1	2	0,9	80	3	-25	0,3	6	5,2	7	5,2	2	42
Toimialan investoinnit*	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%	Muutos, %
Nettoinvestoinnit	2,0	1	1,6	-54	5	3	0,2	4	3,7	92	3,7	2	-37
Toimialan vakavaraisuus*		%		Muutos,		Muutos,		Muutos,		Muutos,		Muutos,	Muutos,
Omaraisuus		22		-13	35	-9	21	47		24		24	-12
Current ratio		1,3		-13	1,5	-12	1,2	50		1,3		1,3	-13
Keskijätkyksen	1 000 €/yritys	%	1 000 €/yritys	%	1 000 €/yritys	%	1 000 €/yritys	%	1 000 €/yritys	%	1 000 €/yritys	%	Muutos, %
Tuotot	13 086	100	618	29	100	-10	66	100	1 589	-23	1 589	100	17
Jalostusarvo	1 881	14	160	3	26	-13	18	28	261	-14	261	16	-4
Käyttökate	663	5	48	20	8	-11	7	11	89	-29	89	6	7
Nettotulos	292	2	16	54	3	-37	4	6	37	-12	37	2	19

* Yrityksille, joista käytettävissä oli taseet: isot 14 kpl, keskikokoiset 53 kpl ja pienet 55 kpl

Omaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20–40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1–2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.4. Kalatukukaupan laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2010 sekä muutos vuodesta 2009.

2010	KALATUKUKKAUPPA														
	Isot yritykset				Keskikokoiset yritykset				Pienet yritykset				Kaikki yritykset		
Toimialan laajuus	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Kpl	Muutos, %	
Yrityksiä	6	-14		26	-4		32	-3		64	-4				
Henkilöstö	245	-2		146	-4		19	36		410	-2				
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	
Tuotot	171,5	100	13	66,6	100	53	100	54	243,4	100	22				
Jalostusano	23,6	14	17	9,5	14	22	25	103	34,4	14	21				
Käyttökate	11,2	7	41	3,6	5	55	13	101	15,6	6	46				
Nettotulos	7,4	4	57	2,1	3	109	8	405	9,9	4	71				
Toimialan investoinnit*	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	
Nettoinvestoinnit	3,0	2	-31	0,4	1	-50	9	2 632	3,8	2	-25				
Toimialan vakavaraisuus*	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	
Onavaraisuus	39	-4		34	2		21	-19		37	-4				
Current ratio	1,7	-6		1,5	7		1,2	-25		1,6	-6				
Keskirytyksen kannattavuus	1 000 €/yritys	%	Muutos, %	1 000 €/yritys	%	Muutos, %	1 000 €/yritys	%	Muutos, %	1 000 €/yritys	%	Muutos, %	1 000 €/yritys	%	
Tuotot	28 587	100	32	2 560	100	59	100	59	3 803	100	28				
Jalostusano	3 932	14	37	364	14	27	25	109	538	14	26				
Käyttökate	1 873	7	65	139	5	61	13	107	243	6	53				
Nettotulos	1 240	4	84	79	3	117	8	421	155	4	80				

* Yrityksille, joista käytettävissä oli taseet: isot 6 kpl, keskikokoiset 26 kpl ja pienet 28 kpl

Onavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20–40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1–2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.5. Kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2010 sekä muutos vuodesta 2009.

2010	KALAN VÄHITTÄISKAUPPA												
	Isot yritykset			Keskikokoiset yritykset			Pienet yritykset			Kaikki yritykset			
Tunnusluvut	Kpl	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Kpl	Muutos, %
Toimialan													
Yrityksiä	13	0	18,0	100	15	18,0	100	9	2,9	100	-6	62	-2
Henkilöstö	387	-9	3,8	20	12	3,8	21	4	0,9	32	16	27	13
			6,5	6	49	1,4	8	22	0,6	19	4	515	-7
			2,8	3	117	0,8	5	54	0,3	10	19		
Toimialan kannattavuus													
Tuotot			102,8	100	15	18,0	100	9	2,9	100	-6	123,7	13
Jalostusano			20,9	20	12	3,8	21	4	0,9	32	16	25,6	11
Käyttökate			6,5	6	49	1,4	8	22	0,6	19	4	8,5	40
Nettotulos			2,8	3	117	0,8	5	54	0,3	10	19	4,0	88
Toimialan investoinnit*													
Nettoinvestoinnit			2,2	2	159	0,3	2	48	0,3	11	14 005	2,9	182
Toimialan vakavaraisuus*													
Omavaraisuus			52	52	31	3,8	25	-10				36	4 006
Current ratio			1,4	1,4	0		1,3	-13				1,5	67
Keskivirityksen kannattavuus													
Tuotot			7 906	100	15	360	100	9	47	100	-5	989	14
Jalostusano			1 611	20	12	75	21	4	15	32	18	205	12
Käyttökate			503	6	49	29	8	22	9	19	6	68	41
Nettotulos			215	3	117	17	5	54	5	10	21	32	90

* Yrityksille, joista käytettävissä oli taseet: isot 13 kpl, keskikokoiset 44 kpl ja pienet 44 kpl

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20–40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1–2 tyydyttävä, alle 1 heikko

JULKAISIJA

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

Viikinkaari 4

PL 2

00791 Helsinki

Puh. 0205 7511

www.rktl.fi